

Vierde nieuwsbrief Azië-reis 2014 Guido van Oss

Beste allen,

Nog een maandje en dan zit mijn Azië-reis 2014 er weer op. Inmiddels schreef ik elf artikelen voor de website www.aziatischetijger.nl, vooral onder de rubriek reportages en achtergrond. Daarnaast schreef ik ook drie artikelen voor het kwartaaltijdschrift China Nu. Mijn bezoek van bijna vier weken aan Zuid-Korea voor een nieuw visum gaf een speciaal tintje aan de reis, die zich verder in China afspeelde. Ik twijfel er overigens nog over of ik in deze laatste maand even naar Taiwan zal reizen, wat vanuit zuidwest-China natuurlijk een koud kunstje is. In deze vierde nieuwsbrief vier van mijn artikelen die afgelopen maand gepubliceerd werden op www.aziatischetijger.nl.

Korte inhoud van de artikelen:

Eerste artikel: Hoe een boek een stadje op de wereldkaart zette

Als geen enkel ander land ter wereld onderging China de afgelopen decennia een enorme economische groei met daarmee gepaard gaande maatschappelijke veranderingen. Chinezen raakten in toenemende mate trots op alle verworvenheden. Groeiende mondigheid en zelfbewustzijn zijn niet alleen voelbaar in de grote Chinese megasteden aan de oostkust. Ook burgers in de kleinere steden maakten in korte tijd grote veranderingen door en gaan nu veel zelfbewuster door het leven. Verslag vanuit het stadje Fuling gelegen in hartje China, de stad van het onder veel China-gangers geliefde boek *River Town*.

Tweede artikel: ‘Chinese celebrities, het mag een tikje minder hedonistisch’

Filmregisseur Wang Quan'an is in ongenade gevallen bij een deel van het Chinese publiek, media en filmindustrie, nadat enkele buitenechtelijke escapades breed werden uitgemeten in de Chinese journalistiek. Het geval staat niet op zichzelf: bestrijding van corruptie en moreel verderf vormen hoofdthema's van het beleid van de nieuwe regering van Xi Jinping. De goede reputaties van diverse overheidsofficials en inmiddels ook al enkele celebrities sneuvelen momenteel in de Chinese publieke opinie.

Derde artikel: Met grotere persvrijheid politieke systeem zuiveren

Het ontbreekt studente journalistiek Angela* niet aan duidelijke standpunten. Grotere vrijheid in de journalistieke praktijk acht ze cruciaal voor China, juist ook in het belang van het politieke systeem. Verder is ze tegen de sinificatie van Tibet en Xinjiang, vóór het homohuwelijk en had ze goede ervaringen met Japanners toen ze daar verbleef bij een gastgezin.

Vierde artikel: In Beeld: Halloween in China

Overgewaaid vanuit Amerika: ook in Yangshuo in China wordt Halloween gevierd. Ter plekke zag, bewonderde, huiverde, fotografeerde en berichtte ik over Halloween vanuit dit toeristenstadje in zuidwest-China.

In de bijlage de volledige versies van de vier artikelen met kleurenfoto's, reacties zijn uiteraard welkom, mail deze naar: guidovanoss@hotmail.com.

Met vriendelijke groeten, Guido van Oss

Eerste artikel: Hoe een boek een stadje op de wereldkaart zette

Als geen enkel ander land ter wereld onderging China de afgelopen decennia een enorme economische groei met daarmee gepaard gaande maatschappelijke veranderingen. Chinezen raakten in toenemende mate trots op alle verworvenheden. Groeiende mondigheid en zelfbewustzijn zijn niet alleen voelbaar in de grote Chinese megasteden aan de oostkust. Ook burgers in de kleinere steden maakten in korte tijd grote veranderingen door en gaan nu veel zelfbewuster door het leven.

Door Guido van Oss

Ik ga op onderzoek uit naar hoe het alledaagse leven momenteel is in een kleine stad in het hart van China, Fuling genaamd. Deze stad werd beschreven door Peter Hessler in zijn in 2001 verschenen boek River Town. Dit boek is gebaseerd op de twee jaren toen hij hier als leraar Engels doceerde. Ik spreek over ‘de stad, het boek en de schrijver’ met de vertaler van het boek in het Chinees, Li Xueshun, en met een oud-leerlinge van Hessler, in het Engels Emily genaamd.

Wanneer je berichten leest over China gaat het in de meeste gevallen over het leven in de Chinese megasteden van vijf tot meer dan twintig miljoen inwoners. In sommige andere gevallen wordt bericht over het zwaar achtergebleven leven in de dorpen op het platteland. Over het leven in de middelgrote of kleinere steden lees je veel minder.

Met 1,2 miljoen inwoners is Fuling in Nederlandse ogen een grote stad, in de ogen van de meeste Chinezen is het echter een klein en onbeduidend stadje. Mijn keuze voor Fuling is niet geheel toevallig. De stad riep mijn interesse op na het lezen van het boek *River Town* van de Amerikaanse China-correspondent Peter Hessler. *River Town* werd gepubliceerd in 2001 en geniet een tamelijk grote bekendheid onder China-gangers.

Snelle veranderingen

Peter Hessler doceerde als vrijwilliger Engels aan de lerarenopleiding van de plaatselijke universiteit in Fuling van 1996 tot 1998, toen nog een erg kleine stad van zo'n 200.000 inwoners. In ruim vijftien jaar verzesvoudigde het inwonertal van het stadje tot zo'n 1,2 miljoen inwoners. Fuling ligt aan China's langste rivier, de Yangtze. In 1996 ging het vervoer vanuit de grote nabijgelegen miljoenenstad Chongqing nog vooral per boot, een reis van drie tot zelfs zeven uur. Inmiddels is de stad door enkele autosnelwegen en dagelijks diverse hogesnelheidstreinen uitstekend bereikbaar. Onder meer door keramiekproductie en steenkolencentrales oogde de stad destijds asgrauw en was ze zwaar vervuild, ook die vervuiling is inmiddels flink teruggedrongen.

Het grootste deel van de studenten op de lerarenopleiding waar Hessler doceerde was vijftien jaar terug nog afkomstig van het omliggende, arme platteland. In Hessler's lessen was vooral sprake van een – soms ook confronterende – uitwisseling tussen twee wereldculturen. Voor leerlingen was het wennen om in groepjes te moeten werken, veel opstellen en opdrachten te moeten maken en deze voor de hele klas te moeten voordragen.

Shakespeare op z'n Chinees

Hessler toonde zich echter even leergierig als de meeste van zijn pupillen. Zo werkte hij hard en consequent aan het leren van de Chinese taal, maar vooral leerde hij van alle interactie met zijn leerlingen. Hij luisterde scherp naar hoe studenten opgegroeid in het Chinese platteland en grootgebracht met doctrine van de CCP bijvoorbeeld dachten over klassiekers uit de westerse literatuur als Shakespeare. Dit resulteerde in het fraaie hoofdstuk 'Shakespeare with Chinese Characteristics'.

In discussies met de klas wisten studenten haarfijn uit te leggen hoe en waarom zaken liepen zoals ze liepen in 'ons China'; waarmee ze steeds opnieuw een duidelijke afstand tussen henzelf en de Amerikaanse buitenstaander benadrukten. Ze vertelden Hessler waarom in hun ogen de, ecologisch omstreden, bouw van de grootste dam ter wereld, de niet ver van Fuling afgelegen Drieklovendam, een grote aanwinst was als bron van schone energie. Ook over nut en noodzaak van het eenkindbeleid liet Hessler zijn klassen opstellen schrijven die uitmondten in soms heftige discussies.

In zijn boek analyseert Hessler met gevoel voor drama en een scherpe pen het leven in de stad en aan de universiteit van het Fuling van die tijd tot op het bot. Over het boek, de schrijver en de snelle veranderingen die het stadje in korte tijd doormaakte, praat ik met een toenmalige collega van Hessler die het fameuze boek in het Chinees vertaalde, alsook met een van de leerlingen van Hessler.

Negatieve verwachtingen

De vertaler van het boek *River Town* in het Chinees, Li Xueshun, vertelt me dat zijn stadsgenoten lange tijd dachten dat het boek alleen maar negatief over Fuling zou zijn. Li Xueshun: “Ze waren ervan overtuigd dat een ‘rijke’ Amerikaan die zozeer aan luxe en welvaart gewend was onmogelijk een positief beeld kon schetsen over zo’n arm, afgelegen stadje in het hart van China. Maar inmiddels zijn veel mensen uit Fuling dankbaar voor het boek. Bijzonder is ook dat het stadsbestuur van de miljoenenstad Huangzhou, nabij Shanghai, Peter Hessler heeft aangeboden om enkele jaren daar te komen wonen. Het stadsbestuur hoopt dat hij dan een net zo’n mooi boek over Hangzhou zal schrijven.”

Met zijn boek *River Town* heeft Hessler Fuling immers zowel nationaal als internationaal op de kaart gezet, meent Li Xueshun. “Er zijn in het buitenland honderduizenden exemplaren van verkocht en sinds het is vertaald verkoopt het boek in China ook heel goed. Nu ze sinds enkele jaren het boek in mijn vertaling kunnen lezen, beseffen veel mensen uit Fuling dat hun vooroordelen misplaatst waren. Sommigen schamen zich daar nu zelfs een beetje voor. Het boek van Hessler is niet negatief wel realistisch. Natuurlijk was de stad toen nog in ontwikkeling en waren er nog veel problemen. Dertien jaar na de eerste verschijning van het boek is er in onze stad al veel veranderd, daar zijn de meeste stadsbewoners ook trots op. Maar uiteraard zijn we er nog niet, wanneer we Fuling met veel luxe westerse steden vergelijken.”

Door de tijd ingehaald

Een leerlinge van Hessler, in het Engels Emily genoemd, bevestigt de woorden van vertaler Li. “Tien jaar terug las ik het boek voor het eerst en vond ik het een beetje gewaagd. Ik heb toen tegen Peter Hessler gezegd: ‘Soms schrik ik van je boek, het is niet altijd allemaal even positief zoals je het opgeschreven hebt, maar het is wel de waarheid!’ Toen ik onlangs het boek opnieuw las, vond ik het veel positiever. Dit komt ook omdat de werkelijkheid het boek inmiddels ruimschoots heeft ingehaald. We zijn een veel modernere stad geworden en de vervuiling is ook al behoorlijk verminderd.

Daardoor kan ik het boek nu koesteren als een mooie herinnering, als een nostalgisch boek over hoe we hier ruim vijftien jaar terug leefden. Niettemin kent onze stad natuurlijk nog de nodige problemen: er is de laatste tien jaar veel te veel gebouwd en er is te weinig aandacht voor een leven in harmonie met de natuur. De nieuwe president van China, Xi Jinping, heeft onlangs terecht opgemerkt dat we in ons land minder in beton en alsmaar economische groei moeten gaan denken. In plaats daarvan moeten volgens president Xi de levensvoorwaarden van mensen worden verbeterd. Leven in balans, met meer respect voor de natuur, moet komende jaren prioriteit krijgen.”

Zie: <http://www.aziatischetijger.nl/2014/11/03/hoe-een-boek-een-stadje-op-de-wereldkaart-zette/>

Tweede artikel: ‘Chinese celebrities, het mag een tikje minder hedonistisch’

Filmregisseur Wang Quan’an is in ongenade gevallen bij een deel van het Chinese publiek, media en filmindustrie nadat enkele buitenechtelijke escapades breed werden uitgemeten in de Chinese journalistiek. Het geval staat niet op zichzelf: bestrijding van corruptie en moreel verderf vormen hoofdthema’s van het nieuwe Chinese regeringsbeleid. De goede reputaties van diverse overheidsofficials en inmiddels ook al enkele *celebrities* sneuvelen momenteel in de Chinese publieke opinie.

Door Guido van Oss

Chinese regisseur Wang Quan’an

Seks- en drugsschandalen: balen voor degene die er in verstrikt raakt, smullen of gruwen voor het grote publiek. Media en publiek kunnen het gedrag van *decelebrities* in elk geval mooi verklaren vanuit hun hedonistische verwende levensstijl en hun grote ego’s. Eens sprak ik in alle openheid met een Chinese studente over de Clinton-Lewinsky affaire. Ze lachte er een keer om en zei: “He is handsome,” en dat was dan dat. Maar inmiddels is het bijna een decennium later en is de Chinese regering onder leiding van president Xi Jinping een verbeterden

strijd tegen corruptie en voor morele zuiverheid gestart. De Chinese media haken hier gretig op in en heel wat bekende persoonlijkheden, vooral ook overheids- en partijofficials, zijn inmiddels publiekelijk aan de schandpaal genageld. Ook andere beroemdheden treft dit zware lot.

Groepsseks

Neem het geval van regisseur Wang Quan'an, in 2007 nog winnaar van de prestigieuze prijs, de Gouden Beer, voor zijn film *Tuya's Marriage*, op het internationale filmfestival in Berlijn. Inmiddels is de, tot voor kort nog zo gelauwerde regisseur, in China in ongenade gevallen bij een deel van het publiek, de media en, niet onbelangrijk, de filmindustrie. Wang zou door de politie betrapt zijn op seks met een 31-jarige prostituee en ook op groepsseks met drie vrouwen, waarvan er een slechts achttien jaar oud was. Dit, zo wordt in de media benadrukt, ondanks dat Wang (48) een relatie heeft met een mooie, jonge vrouw, de actrice Zhang Yuqi (28).

Jaycee Chan in de film *Mulan* (2009)

Grote gevolgen

Commentatoren in de Chinese media vragen zich onder meer af welke grote gevolgen de publicaties van schandalen rond seks en drugsgebruik kunnen hebben wanneer uiteindelijk zou blijken dat een veel groter aantal *celebrities* zich aan allerlei seksuele avonturen en het gebruiken van drugs heeft bezondigd. Enkele wat minder bekende 'sterren' uit de Chinese film- en entertainmentwereld troffen al hetzelfde lot als Wang. Zo werd enkele maanden terug acteur Jaycee Chan, zoon van de bekende acteur Jackie Chan gearresteerd wegens drugsgebruik. In het totaal zijn al negen mensen uit de entertainmentindustrie vastgezet vanwege drugsgebruik, de meesten van hen waren Bekende Chinezen.

Chinese media wijzen anderzijds op de voorbeeldfunctie die publieke personen hebben voor het grote publiek. Verder komt aan de orde in hoeverre de privacy van bekende personen bescherming verdient. Een andere, meer feministische, vraag in de Chinese media luidt of van de vrouwen van de *celebrities* mag worden verwacht dat zij steeds weer opnieuw het gedrag van hun mannen met de mantel der liefde bedekken. Zo uitte actrice Zhang Yuqi zich uiterst coulant over haar levenspartner Wang na de negatieve onthullingen in de diverse media.

Potsierlijk

Sommige stellingen die door Chinese journalisten worden betrokken doen wat potsierlijk aan. Zo stelt een commentator van de krant *China Daily* dat China in tegenstelling tot het Westen geen ‘red light districts’ kent. Dat mag, wanneer je onder ‘red light districts’ alleen plekken verstaat waar prostituees in sexy kleding achter de neonverlichte ramen zitten om klanten te lokken, op zichzelf waar zijn. Feit is echter dat prostitutie sinds de jaren tachtig, na het zwaar onderdrukkende regiem van Mao Zedong, in het moderne, zich economisch en maatschappelijk in een ijlt tempo ontwikkelende China, een hoge vlucht nam. Prostitutie is er de afgelopen decennia wijdverbreid in alle grotere en kleinere steden, waarmee het uitgroeide tot een heuse miljardenindustrie. Het vindt er niet alleen op een laagdrempelig niveau plaats in – evenzeer regelmatig neonverlichte- kapsalons en massagesalons. Het meeste geld ‘in de bisnis’ wordt verdiend door en via de zogenaamde ‘gastvrouwen’ in de vele nachtclubs en KTV-bars die China rijk is. Deze gastvrouwen venten in veel gevallen een grote verscheidenheid aan seksuele diensten uit, vooral aan rijke zakenmannen en hogere overheidsofficials en uiteraard ook aan *celebrities*.

Farewell My Concubine?

Filmregisseur Wang Quan'an moet ondertussen vrezen voor zijn baan en een boycot van verdere verspreiding van zijn films. Inmiddels heeft immers ook de Chinese mediawaakhond of beter gezegd de mediacensor van zich laten horen. Zij heeft aangekondigd dat producties van sterren die drugs gebruiken en prostituees bezoeken niet meer mogen worden vertoond op radio en tv, in de bioscopen, op internet en in andere media. Ook mogen de ‘besmette celebrities’ niet meer door de media worden geïnterviewd. Zo wil de censor het imago van de in opspraak geraakte entertainmentindustrie zuiveren en zorgen dat ‘celebrities’ weer het goede voorbeeld geven aan jongeren.

Er moet echter worden gevreesd dat wanneer het privéleven van veel andere sterren in de Chinese film, media- en entertainmentwereld wordt doorgelicht, er nog heel wat tv- en filmproducties door deze nieuwe censuurmaatregel zullen worden getroffen. Vraag is met andere woorden of de censor niet al te ver doorslaat met deze maatregel en het middel erger wordt dan de kwaal.

Scene uit Farewell my Concubine (1993)

Naast het gebruikmaken van seksuele dienstverlening is het hebben van concubines onder de Chinese elite wijdverbreid en ook dit gebruik is volgens de anti-corruptiemaatregelen niet langer veroorloofd. In de Chinese media circuleren onder meer cijfers over 241 officials die in China's anti-corruptie-campagne sinds eind 2012 als disciplinaire maatregel werden overgeplaatst naar een andere functie. (Dit is overigens maar het topje van de ijsberg van de vele tienduizenden officials die inmiddels van corruptie worden verdacht.) Bij deze 241, soms hoge, officials was in 20% van de gevallen sprake van buitenechtelijke affaires. In veertien gevallen hielden de officials er zelfs drie of meer minnaressen op na. Andere cijfers suggereren dat het aantal buitenechtelijke relaties en affaires binnen de Chinese elitekringen procentueel nog beduidend hoger zouden liggen. Hoezo 'Farewell My Concubine' in China?

Zie: <http://www.aziatischetijger.nl/2014/10/13/chinese-media-sterren-het-mag-een-tikje-minder-hedonistisch/>

Derde artikel: Met grotere persvrijheid politieke systeem zuiveren

Het ontbreekt studente journalistiek Angela* niet aan duidelijke standpunten. Grotere vrijheid in de journalistieke praktijk acht ze cruciaal voor China, juist ook in het belang van het politieke systeem. Verder is ze tegen de sinificatie van Tibet en Xinjiang, vóór het homohuwelijk en had ze goede ervaringen met Japanners toen ze daar verbleef bij een gastgezin.

Door Guido van Oss Foto's door André van Bel

Op de universiteit van Hangzhou ervaart studente journalistiek Angela (22) een grote vrijheid om te praten, ook over politiek gevoelige onderwerpen. "In de klas reiken veel docenten ons tips aan over deze onderwerpen. Ze zeggen er dan als grap bij dat ze er eigenlijk niet over mogen praten, 'meer informatie kunnen jullie wel op het internet vinden.' Dat is echter niet zo makkelijk, want daarvoor moeten we dan wel over de Great Fire Wall heen."

Vrijheid in onderwijs, nieuwsgaring en publicatie van nieuws, zijn in haar ogen cruciaal. "Het probleem is het grote gebrek aan vrijheid in de Chinese journalistieke praktijk. Als Chinese journalist heb je nagenoeg geen mogelijkheden om over politiek gevoelige zaken te

publiceren. Dat vind ik een slechte zaak. Journalistieke vrijheid is van fundamenteel belang voor welk politiek systeem dan ook. Journalisten moeten kunnen functioneren als waakhonden van het systeem, maar de Chinese regering staat dat ons niet toe.”

Respect voor minderheden

Ze kijkt met een kritische blik naar de Chinese samenleving, onder meer naar de ontwikkelingen in Tibet en Xinjiang. “Bij dit soort conflicten tussen overheid en minderheden zijn het bijna altijd vooral de gewone burgers die daar het slachtoffer van worden. Ik vind dat de Chinese regering meer respect moet hebben voor de cultuur en religie van de minderheidsvolkeren in Tibet en Xinjiang.”

“Met hun beleid probeert de Chinese overheid zoveel mogelijk Han-Chinezen naar het gebied toe te lokken. Het idee daarbij is dat wanneer wij als Han-Chinezen in deze gebieden maar meer geld en handel brengen, de economie groeit en het leven van deze minderheden er op vooruit gaat. Maar de mensen daar beleven het als vernietiging van hun cultuur, daar moet de regering zich veel meer van bewust zijn en naar handelen.”

“We moeten Tibetanen en Oeigoeren niet dwingen om onze ideeën en handelspraktijken over te nemen, en het is helemaal niet nodig om het leven daar even modern te maken als hier in Oost-China. Tibetanen en Oeigoeren hebben er recht op hun eigen ontwikkeling door te maken.”

Vóór het homo-huwelijk

Als leerling-journaliste verdiepte Angela zich ook in het homohuwelijk. “De meeste ouders van de leerlingen in onze universiteit vinden een relatie van twee mensen van hetzelfde geslacht niet acceptabel, traditionele normen en waarden bepalen nog altijd hun gedachten. Homoseksuelen worden in China tot bepaalde hoogte niet gelijkwaardig behandeld. De homoseksuele vrienden en kennissen die ik heb, voelen dat veel Chinezen hun seksuele geaardheid niet respecteren. Daardoor leiden ze vaak een moeizaam en teruggetrokken leven.”

Het wettelijk toestaan en regelen van het homohuwelijk zou Angela toejuichen. “Daarbij gaat het mij niet alleen om het verbeteren van de positie van homo’s in de samenleving.” Ze voert er een in haar ogen andere nog belangrijkere, praktische reden, voor aan. “Als homoseksualiteit zich minder in het verborgene afspeelt, zullen homo’s langere relaties met elkaar aangaan: daardoor zullen ze minder wisselende seksuele contacten hebben en zal de HIV/Aids-problematiek onder deze groep verminderen. Dat is goed nieuws zowel voor de groep zelf als voor de Chinese samenleving als geheel.”

Japan-ervaring

Buitenland-ervaring deed Angela onder meer op in Japan waar ze in 2009 twee weken in een gastgezin verbleef. “Sommige Chinezen hebben extreem negatieve ideeën over Japanners en omgekeerd zijn er Japanners die extreem negatief denken over Chinezen. Zelf heb ik de Japanners van mijn gastgezin als uitermate vriendelijke mensen ervaren die me overal mee naar toenamen.”

“Bijvoorbeeld beklom ik samen met hen de bergen en bezocht ik een oogstfestival in het Fuji-gebied. Tijdens dat festival werden er traditionele dansen opgevoerd, allerlei speciale hapjes gegeten en was er ter afsluiting een groot vuurwerk. Ook voordat ik naar Japan ging had ik nooit een negatieve mening over Japanners. Na mijn bezoek ben ik alleen maar positiever over Japanners gaan denken. Het officiële Chinese regeringsbeleid ten opzichte van Japan staat daar wat mij betreft geheel los van, daar heb ik mij nog niet zo in verdiept, ik heb me er nog geen oordeel over gevormd.”

***De naam van de studente is vanwege privacy redenen gefingeerd**

Zie: <http://www.aziatischetijger.nl/2014/11/10/met-grotere-persvrijheid-politieke-systeem-zuiveren/>

Vierde artikel: In Beeld: Halloween in China

**Overgewaaid vanuit Amerika: Ook in Yangshuo in China wordt Halloween gevierd.
Guido van Oss zag, huiverde en bericht.**

1 / 10

IF

In de discotheken in West Street, de plek voor clubgangers in deze toeristische stad, zijn er vele Halloween-creaties te bewonderen. Toeristen en feestvierders krijgen een pas waarmee ze vijf clubs naar keuze kunnen bezoeken en twee consumpties krijgen. Chinese jongeren gaan hier flink uit hun dak. Ze dansen en joelen, op zowel Westerse als Aziatische hits, zoals Gangnam Style van de Koreaanse artiest Psy. Nog steeds een plaat waarbij de benen van de vloer gaan in China en de rest van de wereld.

Verkleedpartijen op internationale school

Ook op een internationale school vinden verkleedpartijen plaats: een luguber uitziend medisch team met een vrouw die op bevallen staat. Verder studenten en docenten uitgedost als militair of zeeman of een ander huiveringwekkend type. Ze strijden onderling om de aandacht en maken vooral veel plezier met elkaar.

Verbod in Beijing subway

De politie in Beijing vaardigde een verbod uit voor het dragen van Halloween-kostuums of angstaanjagende schmink in de metro. De veiligheidsmaatregelen in Beijing worden opgevoerd vanwege de aanstaande top van de Asia-Pacific Economic Cooperation. Maar er kan ook een verband worden gelegd tussen de verscherpte veiligheidsmaatregelen en de demonstraties in Hongkong. De demonstranten hebben immers aangekondigd te overwegen hun acties te verplaatsen naar Beijing op het moment dat daar deze, voor de Chinese regering

zo belangrijke, top plaatsvindt. Daarmee zou een situatie ontstaan die meer en meer vergelijkbaar wordt met die van de studentendemonstraties in 1989.

Zie: <http://www.aziatischetijger.nl/2014/11/01/in-beeld-halloween-in-china/>

Reacties op bovenstaande artikelen zijn uiteraard welkom, mail deze naar: guidovanoss@hotmail.com.

Met vriendelijke groeten, Guido van Oss